

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025/2026-2028/2029

(skrajne daty)

Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Klimatologia i meteorologia
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska Katedra Produkcji Roślinnej/Pracownia Bioróżnorodności
Kierunek studiów	Odnawialne Źródła Energii i Gospodarka Odpadami
Poziom studiów	pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	język polski
Koordinator	dr hab. inż. Jan Buczek, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. inż. Jan Buczek, prof. UR (w) dr Grzegorz Pitucha UR (zajęcia projektowe) dr Grzegorz Pitucha UR (zajęcia terenowe)

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Zajęcia projektowe	Zajęcia terenowe	Liczba pkt. ECTS
3	15						15	10	2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

- wykład – zaliczenie bez oceny
zajęcia projektowe – zaliczenie z oceną
zajęcia terenowe – zaliczenie bez oceny

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość podstawowych zasad z fizyki i podstaw statystyki
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z informacjami o związkach przyczynowo-skutkowych przebiegu pogody oraz kształtowania się i zmian klimatu (obiegu ciepła, wody i ogólna cyrkulacja atmosfery).
C2	Wyjaśnienie funkcji zmian klimatu zachodzących na skutek antropopresji oraz zależności pomiędzy czynnikami klimatycznymi a uwarunkowaniami gospodarki rolnej i leśnej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student zna i rozumie podstawowe zjawiska i procesy meteorologiczne i klimatyczne	K_Wo2
EK_02	zna uwarunkowania i charakterystykę klimatu Polski	K_Wo4
EK_03	potrafi pozyskać i analizować dane klimatyczne i meteorologiczne dla potrzeb energetyki odnawialnej	K_U01, K_U02
EK_04	interpretuje zjawiska meteorologiczne i procesy klimatyczne na podstawie danych meteorologicznych, poprawnie formułuje wnioski	K_U03, K_U09
EK_05	jest gotów pracować w zespole oraz przestrzegać zasady etyki zawodowej i poszanowania dobra ogółu	K_K04

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Atmosfera ziemna: skład powietrza atmosferycznego, pionowa budowa atmosfery. Dynamika atmosfery. Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Samooczyszczanie atmosfery.
Meteorologia synoptyczna. Klimatologia stosowana. Klimat różnych stref Ziemi. Zróżnicowanie klimatu Europy i Polski. Geograficzne, cyrkulacyjne i lokalne czynniki klimatotwórcze.
Organizacja sieci meteorologicznych na świecie i w Polsce. Zadania IMGW. Automatyczna stacja meteorologiczna i jej działanie.
Klimaty świata i strefy klimatyczne. Dzielnice klimatyczne Polski. Określenie i klasyfikacja chmur.
Promieniowanie Słońca, Ziemi i atmosfery. Bilans energetyczny układu Ziemia - atmosfera. Ciepło i temperatura, bilans cieplny.
Dynamika powietrza: wiatr; ciśnienie atmosfery i układy baryczne na kuli ziemskiej, fronty meteorologiczne.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

B. Problematyka zajęć projektowych

Treści merytoryczne
Atmosfera jako składnik środowiska naturalnego. Promieniowanie w atmosferze. Przyrządy do badania promieniowania i usłonecznienia – wykorzystanie promieniowania słonecznego jako źródła energii.
Temperatura powietrza i gruntu - przyrządy pomiarowe, zależności charakteryzujące przebieg temperatury, charakterystyki temperatury powietrza (zmiany temperatury wraz z wysokością).
Opady atmosferyczne i wilgotność powietrza - przyrządy pomiarowe, cechy charakterystyczne opadu atmosferycznego.
Meteorologiczne charakterystyki wiatru, przyrządy pomiarowe, wyznaczanie parametrów wiatru dla potrzeb praktyki – wykorzystanie siły wiatru.
Rodzaje prognoz pogody. Metody prognoz meteorologicznych. Modele meteorologiczne. Ostrzeżenia meteorologiczne.

C. Problematyka zajęć terenowych

Treści merytoryczne
Pomiary i obserwacje meteorologiczne. Program pomiarowy Państwowej Służby Hydrologiczno-Meteorologicznej.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną

Zajęcia projektowe: przygotowywanie projektów w zespołach zadaniowych

Zajęcia terenowe: zajęcia praktyczne.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ćw. terenowe)
EK_01	kolokwium, sprawozdanie, obserwacja ciągła w trakcie zajęć	w, zajęcia projektowe
EK_02	kolokwium, sprawozdanie, obserwacja ciągła w trakcie zajęć	w, zajęcia projektowe
EK_03	sprawozdanie	zajęcia projektowe
EK_04	sprawozdanie	zajęcia projektowe
EK_05	obserwacja ciągła w trakcie zajęć	w, zajęcia projektowe, zajęcia terenowe

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: kolokwium
Zajęcia projektowe: zaliczenie z oceną

Zajęcia terenowe: zaliczenie na podstawie obecności i sprawozdania
 Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się.
 O ocenie pozytywnej decyduje liczba uzyskanych punktów (>50% maksymalnej liczby punktów): dst 51-60%, dst plus 61-70%, db 71-80%, db plus 81-90%, bdb 91-100%.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	40
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny nie kontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	5
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Sowiński M., Wołoszyn E. Meteorologia i klimatologia w zarysie Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej. 2013.
- Kożuchowski K. Meteorologia i klimatologia. PWN Warszawa. 2020.
- Kożuchowski K. Klimat Polski. Nowe spojrzenie. Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN. 2011.

Literatura uzupełniająca:

- Wyszkowski A. Przewodnik do ćwiczeń terenowych z meteorologii i klimatologii. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego. 2008.
- Bac S., Rojek M. Meteorologia i klimatologia w inżynierii środowiska. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego, Wrocław. 2012.
- Woś A. Meteorologia dla geografów. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań. 2006.
- Bac S., Rojek M. Meteorologia i klimatologia w inżynierii środowiska. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego, Wrocław, 2012.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej